

menta des de 1490, i Nebrixa: «*siesso*, el salvo onor: sedes ---», Nebrixa m-4r^o; dialectalment resta *sielso* o *sienso* en parlars salmantins (MzP1, *Dial Leon*, RAMB XLIV, 128ss, § 12.5); segons GaDiego *sielso*, prov. Santander, Palència, Àvila, *siesso* a tots els par-tuts de Sòria, Burgos i algun punt d'Àvila (RFE III, 316); *Hom Mz Pt*, II, 18-20, *Contrib*, 153; andal. *siesso*: «persona inaguantable» (AlcVenceslada, cf. *cul d'en Jaumet*, o antífra-si); altres sentits figurats a Galícia i a Cadis (n 2 del DECH), 'trasero' en el «saya-gués» de González Àvila, S. xv (*BbZRPb* LXXII, 227)

Com a manlleu del català, ha passat *ses* a Múrcia i Aragó; a Binéfar «*ses* irritación del intestino con salida fuera del ano» (Coll Alt). D'altra banda port. *seço*, fr. ant *sès*, logud. *assessu*, it. merid *siessu*, cors *siessulu*, veg. Guarnerio, *KJRPb*, XI, 174; MLWagner, *BbZRPb* LVII, 59, i *Litbl* xxxv, 386, el qual separa de tots aquests, que valen «deretano», un homònim *sesau*, -o, també judesp., que designen les vergonyes de la dona o de tots dos sexes, i vindrien de SEXUS, ja usat amb aquest valor per Plini i Lactanci.

CPT: *svvert*, gran ocell de l'Albufera i d'alguna altra maresma valenciana, de *sés-verd* > *sezvert* > *sejvert* > *svvert*. Ja recollit *svvert* per Orellana (*Pardals de l'Alb*, a 1795, p. 16) i ABoscà (*sibert*, *sv-*, GGRV, p. 518) Prou me l'havien anomenat d'altres, però l'etimologia resultà evident un dia que barquejant en un albuferenc del Palmar (1962), me n'assenyaven en que s'alçava de dins d'un canyar, i en veure'ns i girant-se d'esquena, quan fugia alabatent, m'impressionà el color verd llampant del seu darrere (1962). Preguntant més, m'explicaren que era distint, però comparable, amb el *collvert*, i: «també cacem les femelles: a vore, xe, si veem un niu de *sibérta* o de *kolbérta*».

Inútil explicar la -t- analògica. No sols es comprova la formació per l'antitètic *coll-verd*, sinó també per *Sesdhome*, de les albuferetes de CastPna (1961) que vaig comprendre que deu ser com el *svvert* de la de València.

CULTISMES derivats de SESSUS: *Séssil*. De *sessio*, -onis, 'acció de seure' és pres *sessió* [Lacav.], data recent que es comprèn perquè sempre s'havia dit *sitiada* (se-), V. *seti*. Amb un tractament semi-popular del nominatiu, *séssio*: *séssia* a la PnaVic 'seient de les secretes o escusats' (*AlcM*) (cf. *anar a la sella* supra); *sessió* en un doc. del Temple de 1312 (*AlcM*), i en un de l'Urgellet, de 1251 (PPujol, *DocVgUrg*), no és clar, però més aviat sembla tractar-se de ll. *cessio* o *accessio*. De l'un o de l'altre es pot tractar també en el ribag *séssia* 'tràfec, molt de quefer', *AlcM*. Crec haver trobat també *síssia* (o *séssia?*) aplicat a la latrina de femar, que anirà amb el de la PnaVic. *Soli* 'tron' [c. 1600]: «estant lo Sr. Rey assentat en son *sòlto*, y los demás covocats a la cort, en uns bancs --- se alsa un Prelat, y va caminant envers lo Sr. Rey y --- respon al Sr. Rey ---» L. de Peguera (*Pràctica de Cortis*, ed. 1632, p. 35), forma llatinitzant encara mantinguda en Lacav. i Belv.; *soli* Alcover. Pres del ll. *sòlium* id., mot afí a *sedere*, amb l'alternança d/ll del llatí arcaic *Seu* f. 'lloc capital d'una diòcesi, d'una important

institució pública', 'la seva residència, el seu estatge principal', del ll. SĒDES, -DIS, 'estatge, lloc on romanen', de la mateixa arrel que SĒDERE (apofonia ieur. Ē/Ē). A mj. S. XIII, en què encara quedava viva la memòria del moment que la -Ē del romànic arcaic es tornà *u* en català, el trobem ja aplicat a la vila que constitueix la seu del Bisbat d'Urgell: «Nós En Roger --- Comte de Foix --- a vós Sr. En Poncz --- bispe d'Urgel --- donam treves --- tro a Pentacosta --- e d'aquí enant per 20 dies depús les vos ag(u)éssem retudes, al vostre batle de la Sed, per nostres letres ---» 1244 (PPujol, *DocVgUrg*, 9.16).

Literàriament, sovint des de Lluç: «en una seu havia un canonge, qui era hom de molt santa vida ---», «quants són los canonges ni ls beneficiats de la seu»; «foren clets, la un d'ells, bisbe de una seu ---» (*Merav*, *NCl* III, 65; *Blanq* II, 74.67; *Merav*, Ag. II, 289). També en el sentit de 'lloc de residència d'una institució', ja en Eiximenis: «Aprés d'aquest centenar --- se mudarà la seu papal en Hierusalem, e dien que aquí haurà novell papa e novell emperador» (*Dotzèn*, § 466). Endemés fóra superflu donar més detalls de l'ús en la llengua escrita, quan és cosa tan coneguda, i en donen tantes dades el DAG i *AlcM*.

Segons la llei de les ee tòniques, d'una ē hauríem d'esperar el resultat é en els dialectes occidentals i é en el baleàric, però aquest és dels mots que per influència de l'ús eclesiàstic llatí (com FERIA > *fira* i altres) es pronunciaren des d'antic amb è oberta, i així n'ha resultat é en tots tres grups dialectals, a la manera de PĒDEM > *péu*. Ja CRos (*AdagesR*, 1736, 113) distingia entre «*sēu* el sevo, y pronombre, 'suyo'» i «*Sēu*, la Seo, Metropolitana»; MGadea escriu *la Sēu*, parlant de la catedral de València (*T del Xè* I, 65); *la sēu* anomenen a Gandia l'església de llur Col·legiata (1962); i una partida de la muntanya de la Calderona, on s'alcen majestuosos roquers, l'anomenen, per comparació, *la sēu* (Serra, 1962). A l'Alt Pallars anomenen amb aquesta vocal la ciutat cabdal del bisbat urgellit: anant de Rialb de Noguera a l'Urgellet el caminant es refresca en els boscos del Ras de Conques a la *Font de la Sēu* (1935, 1964 ---). Igual a Mallorca, car damunt Sant Joan de Sineu hi ha *Es Turó de la sēu* (1964).

Com es veu aquest és dels mots balears que requeixen article *la* i no pas *sa* (a la manera de *la reina*, *la mar* etc.), cosa ben natural. Com és sabut, des del català el mot va passar manllevat al cast. *seo*, ja usat per Calderón de la Barca, però dit generalment de les catedrals d'Aragó (la de Saragossa, p. ex.) i Navarra; cf. M. Arigita, «Los priores de la Seo de Pamplona» París, 1910, i cf. RIEB II, 178-186, i Lacarra, *Est. Hist. Nav.*, p. 170.

Setge i el verb *assetjar*, tant en el sentit de 'atac d'una plaça forta' i 'encerclar-la, encerclar un exèrcit' com en el de 'seti, seient, indret', provenen d'un derivat de SEDERE, de la forma SEDICU, AS-SED-ICARE, junt amb els oc. *setge*, *assetjar*, i fr. *siège*, *assiéger*, fr. arcaic *asseger*; és important sobre aquesta etimologia l'article de Jeanjaquet en el *Gloss. d. Patois d. l. Su Rom*